

Obsah

Úvod	11
1. Některé právní aspekty reprezentace zájmů v České republice po roce 1989	
Petr Kolář a Jindřiška Syllová	19
1.1 Základní rysy změn právního prostředí v České republice po roce 1993	19
1.1.1 Období od roku 1993 do roku 1998	20
1.1.2 Období let 1998 až 2002	22
1.1.3 Období po roce 2002	24
1.2 Vývoj právní úpravy sdružování občanů	25
1.2.1 Vývoj právní úpravy koaliční svobody a práva odborových organizací	25
1.2.2 Vývoj právní úpravy činnosti politických stran	28
1.2.3 Vývoj právní úpravy fungování třetího sektoru	30
1.3 Legislativní proces jako jeden ze způsobů zprostředkování zájmů – nejvýznamnější trendy změn v legislativním procesu po roce 1993	33
Literatura	38
Příloha	39
2. Nové způsoby vládnutí a proměna vztahu veřejné správy a občanů	
Lukáš Linek a Daniel Trnka	41
2.1 Obecné trendy	42
2.1.1 Přístup k informacím	43
2.1.2 Prosazování zájmů prostřednictvím konzultací s veřejnou správou a poskytování zpětné vazby	44
2.1.3 Aktivní účast občanů na rozhodování	48
2.2 Vliv informačních a komunikačních technologií na vztahy veřejná správa-občan	49
2.3 Situace v České republice	51
2.4 Závěr	57
Literatura	57

3. K důvodům nízkého počtu členů českých politických stran	59
Lukáš Linek a Štěpán Pecháček	
3.1 Členská základna českých politických stran	60
3.2 Strategie k překonání nízkého počtu členů	63
3.2.1 Pokles požadavků na členy strany	64
3.2.2 Posílení vlivu členů na politiku strany	67
3.2.3 Zapojení nestraníků do politiky skrze politické strany	68
3.3 Mentální bariéry – odmítání stran veřejností	72
3.4 Závěr	75
Literatura	77
4. Třetí sektor a občanská participace v České republice	81
Petra Rakušanová	
4.1 Role neziskových organizací	83
4.2 Charakter třetího sektoru v České republice	84
4.3 Český neziskový sektor v kontextu střední Evropy	86
4.3.1 Komparace neziskového sektoru v zemích Visegrádské čtyřky	87
4.3.2 Evropská unie a Visegrádská čtyřka	89
4.4 Členství v neziskových organizacích a vnímání a hodnocení NNO občany	90
4.5 Třetí sektor jako prostor artikulace zájmů	92
4.6 Bariéry občanského sektoru v České republice	96
4.7 Závěry	99
Literatura	100
5. Sociální dialog a jeho budoucnost	105
Zdenka Mansfeldová	
5.1 Sociální dialog v zemích EU na konci dvacátého století	105
5.2 Sociální dialog v České republice	107
5.3 Hledání a budoucnost sociálního paktu	115
5.4 Sociální dialog na regionální úrovni	116
5.5 Bariéry sociálního dialogu v České republice	120
5.6 Možnosti sociálního dialogu	122
5.7 Závěr	124
Literatura	126
6. Možnosti a bariéry členství v odborech	129
Renáta Vašková, Aleš Kroupa a Jaroslav Hála	
6.1 Úvod	129
6.2 Možnosti a překážky vzniku podnikové odborové organizace, respektive vstupu do odborů	134

6.3	Důvěra k odborům a jejich hodnocení ze strany zaměstnanců a veřejnosti	135
6.4	Očekávání zaměstnanců a jejich zkušenosti s odbory v oblasti ochrany zaměstnaneckých zájmů	136
6.5	Úroveň personálního řízení a vznik odborové organizace, případně vstup do odborů	137
6.6	Odborový funkcionář na podniku	138
6.7	Vývoj a charakter členské základny odborů v České republice	140
6.8	Reprezentativita členské základny na podniku, problém „černých pasažérů“	144
6.9	Funkce odborů	146
6.10	Kvalita členství v závislosti na efektivitě odborových organizací na podniku	151
6.11	Závěr	155
	Literatura	157
	Příloha	158
7.	Zaměstnavatelské svazy – Svaz průmyslu a dopravy ČR a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	
	Stanislav Kunc a Petr Hartoš	159
7.1	Úvod	159
7.2	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	161
7.2.1	Členstvo KZPS ČR	162
7.2.2	Financování KZPS ČR	163
7.2.3	Cíle a aktivity Konfederace	164
7.3	Svaz průmyslu a dopravy ČR	166
7.3.1	Členství	168
7.3.2	Financování Svazu	171
7.3.3	Cíle a aktivity Svazu	172
7.3.4	Požadavky a strategie Svazu	174
7.3.5	Vztah SP ČR k rozhodovatelům	177
7.4	Závěr	180
	Literatura	182
8.	Zájmové asociace územních samospráv	
	Stanislav Kunc a Lukáš Linek	183
8.1	Charakter zájmů územních samospráv	183
8.1.1	Zájem jako konstitutivní prvek zájmových skupin územních samospráv	183
8.1.2	Abstraktně definované zájmy jako základní rámec utváření požadavků	184
8.2	Artikulace zájmů ve Svazu měst a obcí ČR	186

8.2.1 Členská základna SMO ČR jako zdroj legitimacy a artikulace zájmů	186
8.2.2 Proces vytváření zájmu SMO ČR	187
8.2.3 Kategorizace zisků členů SMO ČR	192
8.2.4 Prosazování zájmů SMO ČR	195
8.3 Artikulace zájmů v Asociaci krajů ČR	202
8.3.1 Organizační struktura AK ČR	202
8.3.2 Procedura vytváření zájmu AK ČR	203
8.3.3 Prosazování zájmů AK ČR	204
8.4 Závěr: zájmové skupiny územních samospráv v České republice v komparativní perspektivě	209
Literatura	211
9. Empirická šetření realizovaná v rámci projektu	213
Jiří Vinopal	
9.1 Úvod	213
9.2 Empirická šetření	215
9.2.1 Hlubkové a expertní rozhovory	216
9.2.2 Skupinové diskuse	216
9.2.3 Obsahová analýza	217
9.2.4 Šetření „Zprostředkování zájmů 2003“	218
9.2.5 Šetření „Zaměstnanci 2003“	220
9.2.6 Projekt „50+50“	222
Literatura	222
Závěrečné shrnutí	224
Seznam používaných zkratek	233
O autorech	235
Věcný rejstřík	243